

Habiliteringspersonal

Arbetsbeskrivning

En hjärpmotor i det dagliga livet.

Så kan man beskriva habiliteringspersonalens roll.

I yrket arbetar man oftast med vuxna personer som har olika funktionsnedsättningar.

Man kan även arbeta med barn och ungdomar med funktionsnedsättning.

Arbetet är omväxlande och ansvarsfullt, och brukarens behov styr arbetsdagen.

Nedanstående text beskriver arbetsuppgifterna inom **Bostad med särskild service och Dagligverksamhet**.

Bostad med särskild service

Habiliteringspersonalen ingår i ett arbetslag. Arbetsplatsen är vanligen en grupp- eller servicebostad, där brukarna har egna lägenheter.

Arbetet utförs i brukarens hem. Dessutom finns en gemensam lägenhet som personal och brukare delar på.

Där sker både administration och gemensamma aktiviteter. Gruppboendena är oftast bemannad dygnet runt.

Arbetsuppgifterna kan vara hjälp/stöd/vägledning kring personlig hygien, måltider, städning och samhällskontakter.

Många brukare behöver stöd och hjälp att kommunicera, exempelvis genom olika former av AKK (alternativ och kompletterande kommunikation).

Under dagen är brukarna vanligtvis på sin dagliga verksamhet, och kommer hem igen framåt eftermiddagen. Då lagar man kanske middag, städar eller tvättar tillsammans med brukaren. Brukaren är hela tiden med i arbetet, och en viktig del av arbetsuppgiften är att stimulera honom eller henne att göra så mycket som möjligt själv, och att utveckla sina förmågor. Många personer med funktionsnedsättning har en aktiv fritid. Det kan handla om sport, utbildning, musik, dans eller ridning.

Man kan behöva följa med och ge brukaren möjlighet att tillgodogöra sig aktiviteterna på bästa sätt. Det är dock inte alla som har en aktiv fritid och en viktig arbetsuppgift kan då istället vara att motivera och stödja personen i detta. Yrket kräver att man kan skapa en god struktur. En god struktur är en bra hjälp för personer med funktionsnedsättningar.

Det är viktigt att man är lyhörd för de signaler man får, och att försöka uppmuntra brukaren att uttrycka sin egen vilja. En viktig arbetsuppgift är att arbeta för att brukaren själv ska vara delaktig i planeringen av stödet, samt i samhällslivet i övrigt.

Hur arbetsuppgifterna ser ut beror på vilka funktionsnedsättningar de som bor i gruppboendena har. Vissa brukare klarar mycket själva och behöver i första hand stöd i form av muntlig vägledning och motivation, medan andra kan ha stort behov av stöd och hjälp i alla situationer.

Det är vanligt att det förekommer flera olika funktionsnedsättningar samtidigt, exempelvis rörelsehinder, synhinder eller epilepsi. Habiliteringspersonalen har oftast inga medicinska arbetsuppgifter, utan uppgiften är att ge stöd, service och omsorg.

Ibland har dock brukare omfattande medicinska behov vilket innebär att habiliteringspersonalen kan ha många medicinska arbetsuppgifter. Alla medicinska arbetsuppgifter sker genom delegering, det vill säga rättighet, som ges av sjuksköterska eller motsvarande. Ofta är arbetet organiserat så att man är kontaktman åt en särskild brukare i boendet.

Det innebär ett ansvar för att samordna kontakterna mellan brukaren, hans eller hennes närstående, företrädare/god man och andra aktörer, till exempel sjukvården. Varje brukare ska ha en genomförandeplan där det framgår vad han/hon behöver hjälp/stöd/vägledning med i sin vardag. Ofta är det kontaktmannen som upprättar planen tillsammans med brukaren.

Habiliteringspersonalen har ett ansvar att löpande rapportera om man ser någon förändring i situationen för brukaren eller om det har hänt något speciellt i brukarens liv.

Detta kan ske både skriftligt och muntligt enligt rutiner som finns på arbetsplatsen. Det kan till exempel vara att ett nytt hjälpmedel ökat den boendes förmåga att sköta sig själv, eller andra iakttagelser som habiliteringspersonalen eller den övriga personalen gjort i omsorgsarbetet. Alla som arbetar inom verksamheter för personer med funktionsnedsättning har tystnadsplikt.

Habiliteringspersonalen har nytta av att ha god kunskap om många olika områden i samhället. I arbetet samverkar man med många utanför boendet. Det kan röra sig om anhöriga och vänner till brukaren men även om kontakter med bland annat sjukvården, arbetsterapeuter och fritidspersonal samt andra.

Daglig verksamhet

Man kan även arbeta inom daglig verksamhet. Där ansvarar man för att personer med funktionsnedsättning får en meningsfull sysselsättning och stimulans under dagen. Inom ramen för daglig verksamhet finns en bred verksamhet, med allt från stöd i processen att få ett arbete på den vanliga arbetsmarknaden via så kallade företagsgrupper som arbetar ute på företag med exempelvis caféverksamhet, trädgårdsarbete eller snickerier.

Dessutom finns daglig verksamhet i form av sinnesstimulering och upplevelser/ADL -träning för personer med flerfunktionsnedsättning. Som habiliteringspersonal inom daglig verksamhet är en av de viktigaste arbetsuppgifterna att ge brukaren stöd och vägledning under sin arbetsdag.

Att tänka på

Man måste vara ansvarsfull och lyhörd.

För att passa som habiliteringspersonal måste man ha ett stort intresse för människor.

Förmåga att sätta sig in i andra människors situation är viktig.

Att kunna och vilja samarbeta med andra för brukarens bästa är viktigt.